

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ**

КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ВНПЗ «Дніпровський
гуманітарний університет»

Олег КИРИЧЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь

бакалавр

(назва ступеня вищої освіти – бакалавр або магістр)

Спеціальність

242 Туризм

(шифр і назва)

Освітня програма

Туризм

(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

наказ №51-02 від 10.06.2021

Статус навчальної дисципліни

вибіркова

(обов'язкова або вибіркова)

Мова навчання:

українська

Дніпро – 2024

Назва навчальної дисципліни // Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес». Дніпро: ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2024. 33 с.

РОЗРОБНИК(-И):

Ходак О. В., старший викладач кафедри економіки та менеджменту туристичної діяльності

Розглянуто на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу 22.07.2024 р., протокол №12

Схвалено Вченою радою університету, рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом 5 років. 22.08. 2024 р., протокол №12.

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес» є ознайомлення студентів з базовими принципами функціонування міжнародного бізнесу, основними поняттями, критеріями та інститутами здійснення міжнародного бізнесу, формування у студентів практичних навичок з ефективного управління міжнародним бізнесом в умовах глобалізації ринкової моделі господарювання.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

К 04. Здатність критичного мислення, аналізу та синтезу.

К 07. Здатність працювати у міжнародному контексті.

К 08. Навички використання інформаційних та комунікаційних джерел.

К 14. Здатність працювати в команді та автономно.

К 18. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

К 29. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та провести презентаційну роботу.

К 30. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними інформаційні комунікації.

К 32. Здатність діяти у правовому полі, керуватись нормами законодавства.

К 36. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомірність.

Програмні результати навчання:

ПРН 11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами) на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.

ПРН 14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПРН 16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПРН 19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПРН 20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН 21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПРН 23. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН24. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН 26. Знати та використовувати у професійній діяльності тенденції розвитку світового туристичного ринку.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки): Вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес» здійснюється після засвоєння здобувачами знань з навчальних дисциплін «Основи наукових досліджень», «Географія туризму», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Правове регулювання туристичної діяльності», «Рекреаційні комплекси світу», «Основи туризмознавства», «Економіка туристичного підприємства».

Результати вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес» відповідно до вимог освітньо-професійної програми, здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

1) *на понятійному рівні*: в межах достатніх для фахового спілкування сутність й функції, склад фінансових ресурсів та джерела формування фінансів підприємств; склад та класифікацію грошових надходжень підприємств;

2) *на фундаментальному рівні*: зміст предмету та об'єкту вивчення курсу, її теоретико-методологічну базу дослідження, яка розкриває сутність, основні ознаки, функції та методи розрахунку прибутку на підприємстві; систему оподаткування підприємств, її функції, призначення та загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності; форми, види кредитів та способи отримання кредиту підприємством; сутність, види, етапи розвитку, суб'єктів міжнародного бізнесу; чинники глобалізації та інтернаціоналізації бізнесу; особливості середовища міжнародного бізнесу.

3) *на практично-творчому рівні*: суть і основні елементи міжнародних стратегій, сучасні стратегічні орієнтації ТНК, етапи розробки міжнародних стратегій; особливості діяльності міжнародних спільних підприємств та тенденції їх розвитку; основи маркетингу і менеджменту у сфері міжнародного бізнесу; організаційні структури міжнародних корпорацій, управління міжнародним бізнесом; стратегію планування в міжнародних корпораціях; технологію міжнародних інвестицій; управління персоналом у міжнародних фірмах; валютно-фінансове середовище міжнародного бізнесу, валютні ризики і стратегії їх хеджування тощо;

вміти:

1) *на репродуктивному рівні*: аналізувати чинники глобалізації та процеси інтернаціоналізації міжнародних бізнесових операцій; ставити цілі та визначати раціональні форми міжнародного бізнесу;

2) *на алгоритмічному рівні*: аналізувати міжнародне середовище бізнесу на сучасному розвитку світової економіки; проводити аналіз організаційно-правових форм міжнародного бізнесу; формулювати стратегічні та поточні плани управління міжнародним бізнесом; аналізувати та визначати шляхи вдосконалення організаційних структур міжнародних корпорацій; оцінювати валютні, кредитні ризики та визначати напрями їх

хеджування; визначати джерела фінансування зовнішньо-торговельних операцій;

3) *на евристичному рівні*: розробити стратегію планування українського підприємства учасника міжнародного бізнесу; оцінювати можливості здійснення міжнародних операцій з точки зору її змісту, правового регулювання, економічної доцільності та комерційної ефективності; застосовувати спеціальні методи дослідження для аналізу соціально-економічних процесів у сфері міжнародного бізнесу;

4) *на творчому рівні*: самостійно оцінювати та прогнозувати можливості розвитку міжнародного бізнесу в національній економіці України; демонструвати навички формування стратегії управління у міжнародному бізнесі, інноваційні та інвестиційні стратегії розвитку підприємства, маркетингову стратегію підприємства на міжнародному ринку з урахуванням крос-культурних особливостей країн.

Обсяг навчальної дисципліни: Додатки 1.1, 1.2.

Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи функціонування міжнародного бізнесу

Тема 1. Теоретичні основи міжнародного бізнесу

Поняття міжнародний бізнес. Передумови виникнення міжнародного бізнесу. Особливості міжнародного бізнесу. Мотиви та сфери міжнародного бізнесу.

Етапи розвитку міжнародного бізнесу. Ера комерції. Ера експансії. Ера концесій. Ера національних держав. Ера глобалізації.

Фактор, що впливають на на розвиток міжнародного бізнесу. Основні елементи зовнішнього середовища: економічний, юридичний, політичний, культурологічний.

Тема 2. Суб'єкти міжнародного бізнесу

Суб'єкти міжнародної підприємницької діяльності: фізичні та юридичні особи у міжнародному бізнесі, об'єднання фізичних, юридичних, фізичних і юридичних осіб, структурні одиниці іноземних суб'єктів господарської діяльності, спільні підприємства, інші суб'єкти господарської діяльності, країна в особі її органів, місцеві органи влади і управління.

Міжнародний стратегічний альянс: цілі та основні причини формування.

Спільні підприємства: стимули заснування, переваги, недоліки.

Командитне товариство. Транснаціональна компанія: мета виходу на іноземні ринки, структура ТНК, одно- та багатогалузеві ТНК.

Одноосібне володіння. Акціонерні товариства та товариства з обмеженою відповідальністю

Тема 3. Види міжнародного бізнесу

Основні види міжнародного бізнесу. Експорт та імпорт товарів та послуг. Ліцензування.

Франчайзинг як вид міжнародного бізнесу. Умови франчайзингу. Права та обов'язки франчайзера та франчайзі. Види франчайзингу. Найпопулярніші світові та вітчизняні франшизи.

Управлінські контракти як вид міжнародного бізнесу. Умови управлінських контрактів. Галузь поширення управлінських контрактів.

Проекти «під ключ» як вид міжнародного бізнесу. Умови контракту «під ключ», звіт про виконання робіт за проектами «під ключ».

Прямі іноземні інвестиції як вид міжнародного бізнесу: основні чинники зростання ПІІ, форм ПІІ, переваги та недоліки ПІІ. Фактори впливу на динаміку ПІІ.

Тема 4. Вільні економічні зони та офшорні зони

Вільна економічна зона: мета створення, типи вільних економічних зон та їх розміри.

Офшорна зона: особливості, класифікація, переваги та недоліки

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Організація міжнародного бізнесу

Тема 5. Міжнародний комплекс маркетингу

Міжнародна товарна політика. Побудова стратегії модифікації товару і комунікативних зв'язків. Прийняття рішення щодо розроблення і охорони бренда. Вибір упаковки товару як засобу охорони і реклами

Формування цін і цінової політики в міжнародному маркетингу. Основні джерела інформації про ціни. Традиційні цінові стратегії.

Канали розподілу товару. Особливість міжнародної логістики. Форми дистрибуції.

Комунікації на міжнародних ринках: класична реклама, прямий маркетинг, стимулювання збуту, зв'язки з громадськістю, участь у виставках і ярмарках.

Тема 6. Біржовий ринок

Біржовий ринок: характерні ознаки сучасного ринку, функцій біржового ринку, роль та значення біржового ринку, основні елементи інфраструктури, коло учасників. Ринок реального товару. Строковий ринок.

Стан світового біржового ринку. Структура світової біржової торгівлі: опціони, ф'ючерси, інші контракти. Основні категорії контрактів. Рейтинг бірж світу.

Тема 7. Міжнародні перевезення.

Міжнародна логістика. Поняття міжнародної логістики. Причини використання світових джерел постачання. Перешкоди використання офшорних джерел. Структура ринку розподілу перевезень.

Логістика та ефективність комерційних операцій. Логістичні системи зовнішньоекономічних угод. Взаємодія логістичних систем зовнішньоекономічних операцій.

Тема 8. Конкуренція на світовому ринку

Функції, методи і форми економічної конкуренції.

Конкурентна стратегія фірми на світовому ринку. Джерела конкурентної переваги фірм.

Передумови пошуку нових конкурентних переваг держави. Властивості конкурентних переваг держав. Вплив національних умов на успіх в конкуренції. Розвиток конкуренції в Україні.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес» передбачено:

- для денної форми навчання – 2 семестр – залік;
- для заочної форми навчання – 2 семестр – залік.

Політика курсу, критерії та засоби оцінювання успішності навчання

За кредитно-модульною системою викладення навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес» застосовуються такі основні види контролю знань:

- поточний контроль – систематично на різних навчальних заняттях впродовж семестру у формах:
 - усне опитування;
 - тестовий контроль;
 - підсумковий контроль – у вивчення навчальної дисципліни у формі заліка.

За рішенням викладача або кафедри *нараховуються заохочувальні бали* за наступні види робіт:

- за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;
- за виконання творчих завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач);
- за участь у конференціях, олімпіадах, іншій науковій, методичній роботі тощо.

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили семінарські заняття або лекції, мають можливість відпрацювати заборгованості під час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу є необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання *академічної доброчесності* передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

У випадку встановлення випадків академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 статті 42 Закону України «Про

освіту».

Поточна атестація зі змістового модулю 1 проводиться після вивчення теми № 4 у вигляді контрольної роботи (теми 1-4).

Підсумковий контроль по змістовому модулю 2 проводиться після вивчення теми № 7 у вигляді презентації власної розробки екскурсії (теми 5-7).

Критерії переведення оцінок за 100-бальною шкалою у національну шкалу та шкалу ЄКТС

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою (екзамен /залік)	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення
90–100	Відмінно	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі.
83–89	Добре	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимальної .
75–82		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком ; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками .
68–74	Задовільно	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю , але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки .
60–67		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково ; не сформовані деякі практичні навички роботи; частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального .
35–59	Незадовільно	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково ; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близькою до мінімальної ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного

			складання).
1-34		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

Розподіл балів, які отримують студенти

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ			
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль II семестр - ЗАЛК (З)	
Аудиторна робота	Самостійна (індивідуальна) робота		
≤ 40	≤ 20		
≤ 60		≤ 40	
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК+ З ≤ 100			
ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ			
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль II семестр - ЗАЛК (З)	
Аудиторна робота	Самостійна (індивідуальна) робота		
≤ 20	≤ 40		
≤ 60		≤ 40	
Підсумкова оцінка у випадку екзамена (П) = ПК+ З ≤ 100			

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
різноманітних видів навчальної роботи
(поточний контроль; письмові роботи; тестування; практичні завдання;
самостійні завдання; практичні завдання)

Метод демонстрування результатів навчання	Бал
1. Усне опитування у формі відповідей на запитання за планом семінарського заняття №1 на тему «Теоретичні основи міжнародного бізнесу»	5...8
2. Письмове опитування у формі відповідей на запитання за планом семінарського заняття №2 на тему «Суб'єкти міжнародного бізнесу»	5...8
3. Оглядовий реферат на запитання, обране Здобувачем самостійно за індивідуальними завданнями до семінарського заняття №3 на тему «Види міжнародного бізнесу»	5...8
4. Есе по запитанням, обраним викладачем (2 запитання) щодо завдань для самостійної роботи до семінарського заняття №4 на тему «Вільні економічні зони та офшорні зони»	5...8
5. Усний виступ на запитання, обране Здобувачем самостійно за індивідуальними завданнями до семінарського заняття №5 на тему «Міжнародний комплекс маркетингу»	5...8
6. Письмовий звіт по запитанням, обраним викладачем (2 запитання) щодо завдань для самостійної роботи до семінарського заняття №6 на тему «Біржовий ринок»	5...8
7. Оглядовий реферат на запитання, обране Здобувачем самостійно за індивідуальними завданнями до семінарського заняття №7 на тему «Міжнародні перевезення»	5...8
8. Усне опитування у формі відповідей на запитання за планом семінарського заняття №8 на тему «Конкуренція на світовому ринку»	5...8
Комплексно-практичне індивідуальне завдання (КПЗ) (передбачає 20-36 заохочувальних балів, що враховують змістовність, обґрунтованість, оригінальність та якість оформлення виконаного завдання)	20...36
Разом	60...100

«Критерії оцінювання аудиторної роботи у вигляді усної відповіді здобувачів»

ПОЯСНЕННЯ	
8	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні

	питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні предметної області навчальної дисципліни
5	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
0	Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають:

- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком або мають академічні заборгованості за іншими (підтвердженими документально) обставинами передбачено окремий вид роботи.

Комплексно-практичне індивідуальне завдання (КПЗ) – це вид індивідуальної позааудиторної роботи студента, яка виконується самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом. Формою контролю індивідуальної роботи студента є перевірка виконання теоретичного і практичного завдання.

Мета КПЗ: самостійне опрацювання програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи з чинним законодавством.

Вимоги до КПЗ: КПЗ виконується у формі письмової роботи, яка передбачає виконання теоретичного і практичного завдання у формі розв'язання задачі. Працюючи індивідуально студенти повинні продемонструвати уміння правильно застосовувати теоретичний матеріал на практиці. Виконання КПЗ є однією із форм перевірки знань студентів, що сприяє закріпленню і поглибленому засвоєнню знань з навчальної дисципліни. Робота повинна включати також теоретичне та практичне підґрунтя виконання індивідуального завдання, тобто має бути складений перелік джерел інформації, які застосовувалися під час виконання роботи. Також до роботи можуть бути долучені ксерокопії основних наукових публікацій за темою КПЗ. КПЗ є одним із залікових модулів, тому оцінюється і впливає на загальну (підсумкову) оцінку. Завершене КПЗ подається у роздрукованому та електронному варіантах викладачу, який читає лекційний курс та приймає залік з даної дисципліни не пізніше, ніж за 2

тижні до дня заліку. Максимальна кількість балів за таку роботу – 28.

**Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни
(рекомендовані джерела інформації)**

*Додаток 2 (оновлюється в разі
необхідності) до Робочої програми з
навчальної дисципліни*

Додаток 1.1.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної та наукової роботи Дніпровського гуманітарного університету

Тетяна АЛФЬОРОВА

«___» _____ 2024 р.

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь **бакалавр** Спеціальність **242 ТУРИЗМ**
(назва ступеня вищої освіти) (шифр і назва)

на 2024/2025 навчальний рік

Форма навчання **ДЕННА** Обсяг **4** кредит ЄКТС **120** годин
Факультет(-и) **ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ**
(назва факультету (-ів))

Курс **4** Групи _____

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна (індивідуальна) робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практика	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Тема 1. Теоретичні основи міжнародного бізнесу	15	6	2	2	2	9
2	Тема 2. Суб'єкти міжнародного бізнесу	15	6	2	2	2	9
3	Тема 3. Види міжнародного бізнесу	15	6	2	2	2	9

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна (індивідуальна) робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практика	
1	2	3	4	5	6	7	8
4	Тема 4. Вільні економічні зони та офшорні зони	15	6	2	2	2	9
5	Тема 5. Міжнародний комплекс маркетингу	15	6	2	2	2	9
6	Тема 6. Біржовий ринок	15	6	2	2	2	9
7	Тема 7. Міжнародні перевезення	15	6	2	2	2	9
8	Тема 8. Конкуренція на світовому ринку	15	6	2	2	2	9
	Разом за семестр	120	48	16	16	16	72

Завідувач Розглянуто на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу 22.07.2024 р., протокол №12

Завідувач кафедри

Тетяна ТЕСЛЕНКО

кафедри

Тетяна Тесленко

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь

Бакалавр

Спеціальність

242 Туризм

(назва ступеня вищої освіти)

(шифр і назва)

на 2024/2025 навчальний рік

Основна література:

1. Міжнародна торговельна діяльність: підручник / В. В. Рокоча та ін. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2018. 698 с.
2. Михайлина Д., Саєнко О. Основи міжнародного бізнесу. Підприємництво та організація власного бізнесу : навч. посібник / За ред. Р.І. Грешка. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 580 с. С. 464-505.
3. Ходак О.В. Шляхи подолання кризового впливу COVID-19 в індустрії туризму та гостинності. Ефективне управління розвитком індустрії туризму та гостинності у конкурентному середовищі: колект. монограф. : за заг. ред. В.В. Джинджояна. Дніпро : Дніпров. гум. ун-т, 2022. С. 192-204
4. Ходак О.В. Міжнародний досвід державного управління в галузі туризму та гостинності. Державне управління в галузі туризму та гостинності в Україні / за ред. В.М. Торяника. Дніпро : ВНПЗ ДГУ, 2024. С. 54-74
5. Світове господарство і міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 238 с.
6. Теорії міжнародного бізнесу : підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів / О. Рогач. К. : ВПт;Київський університет", 2018. 687 с. URL : http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/article/download/3738/3409
7. Михайлина Д. Основи розробки міжнародної бізнес-стратегії. Організація власного бізнесу: навч. посіб.: за ред. к.е.н., доц. Є.В. Ткача. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. 2023. 264 с. С. 160-170. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6555>
8. Jansson Hans International Business Strategy in Complex Markets. 2nd edition. Elgar. 2020. URL: <https://www.e-elgar.com/shop/gbp/international-business-strategy-in-complexmarkets-9781839101830.html>

Додаткова література:

7. Ходак О.В. Дослідження впливу COVID-19 на індустрію туризму. Теоретико-прикладні аспекти розвитку індустрії гостинності, туризму, виробництва в умовах міжнародної економічної інтеграції: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 20 травня 2021 р. Дніпро: ДГУ, 2021. с. 147-150
 8. Ходак О.В. Сучасні стратегії маркетингу у туризмі. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції Теоретико-прикладні аспекти розвитку туризму та гостинності в умовах міжнародної економічної інтеграції.. (Дніпро, 31 трав. 2024 р.). Дніпро : ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2024. С. 83-86.
 9. Міжнародна економіка: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін.]: За ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона [3-тє вид.] К.: Центр учбової літератури, 2018. 256 с
 10. Зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. / Ю. Г. Козак, Є. В. Савельєв [та інш.]. 6-е вид., перероб. та доп. / ред. Ю. Г. Козак. Київ: ЦУЛ, 2019. 292 с.
 11. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / О. П. Гребельник. 5те вид., перероб. та допов.; Університет ДФС України. Ірпінь: 2019. 410 с.
 12. John J. Wild, Kenneth L. Wild. International Business: The Challenges of Globalization. - London: Pearson, 2019. 448 p.
 13. Ясінська Т. В., Процик І. С. Ефективність застосування аутсорсингу в міжнародній діяльності підприємств. Ефективна економіка. 2019. № 12. DOI: 10.32702/2307-2105.2019.12
 14. Ясінська Т.В., Найчук-Хрущ М.Б. Вплив пандемії COVID-19 на глобалізаційні процеси у світовій економіці. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2021. №4 (31). С. 9-15. URL: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/index.php/vipusk-31-2021>
 15. Горобинська М. В., Піддубна Л. І. Оцінювання міжнародної економічної діяльності підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». 2020. № 29. С. 129–132.
 16. Андросова Т. В., Кот О. В., Козуб В. О. Міжнародні організації : навч. посіб. вид. 2-ге, перероб. та допов. Харків : ХДУХТ, 2018. 235 с.
 17. Якименко Н., Терещенко О., Сиром'ятникова В. Основи бізнес-аналізу уклад.. Харків : НТУ «ХПІ», 2020. 88 с.
- Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Doing Business. – Режим доступу : <https://www.doingbusiness.org/>
2. Офіційний сайт Human Development Reports. Режим доступу : <http://hdr.undp.org>
3. Офіційний сайт KOF Swiss Economic Institute. Режим доступу: <https://kof.ethz.ch/>
4. Офіційний сайт Reporters Without Borders. Режим доступу : <https://rsf.org>
5. Офіційний сайт The Heritage Foundation. Режим доступу: <https://www.heritage.org>
6. Офіційний сайт Transparency International. Режим доступу: <https://www.transparency.org>
7. Офіційний сайт World Economic Forum. Режим доступу: <https://www.weforum.org>
8. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.imf.org
9. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.worldbank.org
10. Офіційний сайт Світової організації торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.wto.org
11. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
12. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
13. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. Режим доступу : <http://sfs.gov.ua>.
14. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. Режим доступу : <http://imf.org>.
15. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. Режим доступу : <http://me.gov.ua>.

Завідувач Розглянуто на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу 22.07.2024 р., протокол №12

Завідувач кафедри

Тетяна ТЕСЛЕНКО

кафедри

Тетяна Тесленко

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

**КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО
БІЗНЕСУ**

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь

бакалавр

(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність

242 ТУРИЗМ

(шифр і назва)

Освітня програма

ТУРИЗМ

(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

наказ №51-02 від 10.06.2021

Форма навчання

Денна

(денна/заочна)

у 2020/2021 навчальному році

Плани семінарських (практичних)
занять обговорені та схвалені
на засіданні кафедри
22.07.2024 р., протокол №12
Завідувач кафедри

Тетяна Тесленко

(місце)

Дніпро – 2024

ТЕМА 1. Теоретичні основи міжнародного бізнесу

Семінарське заняття № 1 (2 год)

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: міжнародний бізнес, ера комерції, ера експансії, ера концесій, ера національних держав, ера глобалізації, зовнішнє середовище.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: розуміння теорії екскурсійної справи, методики екскурсійної діяльності та узагальнюючу практику туристсько-екскурсійних підприємств, а також історію екскурсійної справи, комплекс поглядів, ідей, положень, які лежать в основі екскурсійної справи в країні, методичні прийоми підготовки й проведення екскурсії, маркетингових механізмів в екскурсійній діяльності, визначення основних функцій менеджменту туристичних організацій, специфіку роботи та видів робіт туристичних організацій.

План заняття:

1. Сутність та характеристика міжнародного бізнесу.
2. Етапи розвитку міжнародного бізнесу.
3. Основні елементи зовнішнього середовища міжнародного бізнесу.

Індивідуальні завдання до Теми 1:

1. Зазначте фактори, що сприяли формуванню та розвитку міжнародного бізнесу.
2. Особливості сучасного міжнародного бізнесу.
3. Зазначте мотиви міжнародного бізнесу.
4. Охарактеризуйте етапи розвитку міжнародного бізнесу.
5. Назвіть фактори, що впливають на розвиток міжнародного бізнесу.
6. Охарактеризуйте економічні елементи зовнішнього середовища міжнародного бізнесу.
7. Охарактеризуйте політичні елементи зовнішнього середовища міжнародного бізнесу.

8. Охарактеризуйте правові елементи зовнішнього середовища міжнародного бізнесу.

9. Охарактеризуйте культурологічні елементи зовнішнього середовища міжнародного бізнесу.

Рекомендована література до Теми 1:

1. Ходак О.В. Міжнародний досвід державного управління в галузі туризму та гостинності. *Державне управління в галузі туризму та гостинності в Україні* / за ред. В.М. Торяника. Дніпро : ВВПЗ ДГУ, 2024. С. 54-74

2. Михайлина Д., Саєнко О. Основи міжнародного бізнесу. Підприємництво та організація власного бізнесу : навч. посібник / За ред. Р.І. Грешка. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 580 с. С. 464-505.

3. Світове господарство і міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 238 с.

ТЕМА 2. Суб'єкти міжнародного бізнесу

Семінарське заняття № 2 (2 год.).

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

суб'єкт міжнародного бізнесу, фізична особа, юридична особа, міжнародний стратегічний альянс, спільне підприємство, командитне товариство, транснаціональна компанія, акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: визначати основні аспекти екскурсій у практичній діяльності, використовувати на практиці основні принципи та застосовувати ознаки екскурсій.

План.

1. Суб'єкти міжнародного бізнесу: загальна характеристика.
2. Міжнародні стратегічні альянси.
3. Спільні підприємства.

4. Командитні товариства.

5. Транснаціональні компанії.

6. Акціонерні товариства та товариства з обмеженою відповідальністю

Індивідуальні завдання до Теми 2:

1. Охарактеризуйте міжнародні стратегічні альянси як суб'єкти міжнародного бізнесу.

2. Охарактеризуйте спільні підприємства як суб'єкти міжнародного бізнесу.

3. Охарактеризуйте командитні товариства як суб'єкти міжнародного бізнесу.

4. Охарактеризуйте транснаціональні компанії як суб'єкти міжнародного бізнесу.

5. Охарактеризуйте акціонерні товариства та товариства з обмеженою відповідальністю як суб'єкти міжнародного бізнесу

Рекомендована література до Теми 2:

1. Міжнародна торговельна діяльність: підручник / В. В. Рокоча та ін. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2018. 698 с.

2. Михайлина Д., Саєнко О. Основи міжнародного бізнесу. Підприємництво та організація власного бізнесу : навч. посібник / За ред. Р.І. Грешка. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 580 с. С. 464-505.

3. Світове господарство і міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 238 с.

4. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / О. П. Гребельник. 5-те вид., перероб. та допов.; Університет ДФС України. Ірпінь: 2019. 410 с.

ТЕМА 3. Види міжнародного бізнесу

Семінарське заняття №3 (2 год.)

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: експорт продукції, ліцензування, франчайзинг, управлінські контракти, проекти «під ключ», прями іноземні інвестиції.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: розрізняти основні ознаки класифікації екскурсій та конкретизувати їх; розрізняти специфічні особливості проведення екскурсій у відповідності до різних вікових груп, груп за інтересами та способами пересування.

План.

1. Експорт продукції та ліцензування як види міжнародного бізнесу.
2. Франчайзинг як вид міжнародного бізнесу.
3. Управлінські контракти як вид міжнародного бізнесу.
4. Проекти «під ключ» як вид міжнародного бізнесу.
5. Прямі іноземні інвестиції як вид міжнародного бізнесу Індивідуальні завдання до Теми 3:

1. Охарактеризуйте експорт продукції та ліцензування як види міжнародного бізнесу.

2. Охарактеризуйте франчайзинг як вид міжнародного бізнесу. Охарактеризуйте управлінські контракти як вид міжнародного бізнесу.

3. Охарактеризуйте проекти «під ключ» як вид міжнародного бізнесу.

4. Охарактеризуйте прями іноземні інвестиції як вид міжнародного бізнесу.

Рекомендована література до Теми 3:

1. Ходак О.В. Міжнародний досвід державного управління в галузі туризму та гостинності. *Державне управління в галузі туризму та гостинності в Україні* / за ред. В.М. Торяника. Дніпро : ВВПЗ ДГУ, 2024. С. 54-74

2. Михайлина Д., Саєнко О. Основи міжнародного бізнесу. Підприємництво та організація власного бізнесу : навч. посібник / За ред. Р.І.

Грешка. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 580 с. С. 464-505.

3. Світове господарство і міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 238 с.

4. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / О. П. Гребельник. 5-те вид., перероб. та допов.; Університет ДФС України. Ірпінь: 2019. 410 с.

ТЕМА 4. Вільні економічні зони та офшорні зони

Семінарське заняття №4 (2 год)

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
вільна економічна зона, офшорна зона

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: вміння працювати в творчій групі, де кожний з учасників групи підготовляє власний матеріал однієї з підтем екскурсії або одного чи декількох питань підтеми; знати, розуміти і вміти використовувати на практиці етапи підготовки та проведення нової екскурсії з використанням екскурсійної методики.

План.

1. Вільна економічна зона: загальна характеристика та класифікація видів.

2. Офшорна зона: особливості, переваги та недоліки.

Індивідуальні завдання до Теми 4:

1. Назвіть мету створення вільно-економічних зон.
2. Зазначте та охарактеризуйте типи вільних економічних зон, які виділяють залежно від діяльності, що переважає на території тієї чи іншої економічної зони.
3. Назвіть особливості офшорних зон.
4. Наведіть переваги та недоліки офшорних зон

Рекомендована література до Теми 4:

1. Міжнародна торговельна діяльність: підручник / В. В. Рокоча та ін. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2018. 698 с.
2. Михайлина Д., Саєнко О. Основи міжнародного бізнесу. Підприємництво та організація власного бізнесу : навч. посібник / За ред. Р.І. Грешка. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 580 с. С. 464-505.
3. Світове господарство і міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 238 с.
4. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / О. П. Гребельник. 5-те вид., перероб. та допов.; Університет ДФС України. Ірпінь: 2019. 410 с.
5. Міжнародна економіка: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін.]: За ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона [3-тє вид.] – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 256 с

ТЕМА 5. Міжнародний комплекс маркетингу

Семінарське заняття №5 (2 год)

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

товарна політика, цінова політика, політика розподілу товару, комунікаційна політика, торгова марка, ціна, стратегія, збут.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: вміти використовувати на практиці та у розробці нової екскурсії наступні методичні прийоми:

- прийоми показу: сюжетність, парадоксальність, активність, логічна послідовність, первісне значення, визначальна роль; методичні прийоми показу: демонстрації об'єкта, екскурсійного аналізу, попереднього огляду, панорамного показу, зорової реконструкції (відтворення), зорового монтажу, локалізації, абстрагування, зорового порівняння, зорової аналогії або

асоціації, інтеграції, перемикання уваги, методичний прийом руху, показ меморіальної дошки, показ під час автобусної екскурсії;

- методичні прийоми розповіді: екскурсійної довідки, опису, характеристики, пояснення, коментування, цитування, літературного монтажу, питань-відповідей, посилання на очевидців, завдань, новизни матеріалу, співучасті, дискусійної ситуації, персоніфікації, проблемної ситуації, відступу, індукції, дедукції, клімактеричний, антиклімактеричний.

План

1. Міжнародний комплекс маркетингу: товарна політика.
2. Міжнародний комплекс маркетингу: цінова політика.
3. Міжнародний комплекс маркетингу: політика розподілу товару.
4. Міжнародний комплекс маркетингу: комунікаційна політика.

Індивідуальні завдання до Теми 5:

1. Охарактеризуйте міжнародну товарну політику.
2. Охарактеризуйте міжнародну цінову політику.
3. Охарактеризуйте міжнародну політику розподілу товару.
4. Охарактеризуйте міжнародну комунікаційну політику.
5. Зазначте цінові стратегії.
6. Назвіть форми організації розподілу товару при веденні міжнародного бізнесу

Рекомендована література до Теми 5:

1. Ходак О.В. Міжнародний досвід державного управління в галузі туризму та гостинності. *Державне управління в галузі туризму та гостинності в Україні* / за ред. В.М. Торяника. Дніпро : ВВПЗ ДГУ, 2024. С. 54-74

2. Михайлина Д., Саєнко О. Основи міжнародного бізнесу. Підприємництво та організація власного бізнесу : навч. посібник / За ред. Р.І. Грешка. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 580 с. С. 464-505.

3. Світове господарство і міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 238 с.

4. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / О. П. Гребельник. 5те вид., перероб. та допов.; Університет ДФС України. Ірпінь: 2019. 410 с.

5. Ходак О.В. Сучасні стратегії маркетингу у туризмі. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції *Теоретико-прикладні аспекти розвитку туризму та гостинності в умовах міжнародної економічної інтеграції.*. (Дніпро, 31 трав. 2024 р.). Дніпро : ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2024. С. 83-86.

ТЕМА 6. Біржовий ринок

Семінарське заняття №6 (2 год.)

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: ринок, біржовий ринок, інфраструктура, хеджери, спекулянти, арбітражери, інвестори, ринок реального товару, строковий ринок, біржова категорія, рейтинг.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: визначити роль та місце біржі в економіці, поняття терміну «біржа» та його значення; розглянути суть біржі та її економічну природу, поняття організованого ринку; визначити основні функції та характерні ознаки біржової торгівлі, види бірж та їх класифікацію.

План.

1. Біржовий ринок: загальна характеристика.
2. Стан світового біржового ринку.

Індивідуальні завдання до Теми 6:

1. Назвіть характерні ознаки сучасного ринку.
2. Зазначте класичні функції біржового ринку.
3. Назвіть та охарактеризуйте основні елементи інфраструктури біржового ринку.

4. Назвіть структурні елементи інфраструктури біржового аграрного ринку України та охарактеризуйте функції суб'єктів інфраструктури ринку.

5. Охарактеризуйте структуру обсягів біржової торгівлі за видами біржових товарів у 2019 та 2020 рр.

6. Зазначте основні біржі світу за обсягами біржової торгівлі у 2020 р..

Рекомендована література до Теми 6:

1. Ходак О.В. Міжнародний досвід державного управління в галузі туризму та гостинності. *Державне управління в галузі туризму та гостинності в Україні* / за ред. В.М. Торяника. Дніпро : ВВПЗ ДГУ, 2024. С. 54-74

2. Михайлина Д., Саєнко О. Основи міжнародного бізнесу. Підприємництво та організація власного бізнесу : навч. посібник / За ред. Р.І. Грешка. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 580 с. С. 464-505.

3. Світове господарство і міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 238 с.

4. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / О. П. Гребельник. 5-те вид., перероб. та допов.; Університет ДФС України. Ірпінь: 2019. 410 с.

ТЕМА 7. Міжнародні перевезення

Семінарське заняття №7 (2 год.)

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

глобальна логістика, глобальні логістична система, позиціонування, інтеграція, гнучкість, вимірюваність глобальної логістики, завдання логістики на світовому ринку, головні відмінності міжнародної логістики від національної, консолідація, основні тенденції у сфері міжнародної логістики, перспективи міжнародної логістики, форми логістичних утворень за кордоном: консультативні ради, спеціальні центри, національні та міжнародні спеціалізовані товариства та асоціації, створення міжнародних логістичних систем

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: розрізняти основні відмінності між національною та міжнародною логістикою, основні тенденції та перспективи міжнародної логістики, визначати основні складові створення складових національної та міжнародної логістики за різноманітними режимами вантажоперевезень.

План.

- 1 Глобалізація процесів логістики.
- 2 Сутність міжнародної логістики.
- 3 Форми логістичних утворень за кордоном.

Індивідуальні завдання до Теми 7:

1. Глобальні логістичні системи та принципи їх побудови.
2. Моделі глобальних логістичних систем.
3. Основні елементи логістики.
4. Роль запасів і матеріально-технічного постачання в міжнародному бізнесі.
5. Міжнародне складське постачання в міжнародному бізнесі.
6. Транспорт у логістиці міжнародного бізнесу.
7. Інтегровані логістичні ланцюжки.
8. Інформаційна складова міжнародних логістичних операцій.

Рекомендована література до Теми 7:

1. Ходак О.В. Міжнародний досвід державного управління в галузі туризму та гостинності. *Державне управління в галузі туризму та гостинності в Україні* / за ред. В.М. Торяника. Дніпро : ВВПЗ ДГУ, 2024. С. 54-74

2. Михайлина Д., Саєнко О. Основи міжнародного бізнесу. Підприємництво та організація власного бізнесу : навч. посібник / За ред. Р.І. Грешка. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 580 с. С. 464-505.

3. Світове господарство і міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 238 с.

4. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / О. П. Гребельник. 5те вид., перероб. та допов.; Університет ДФС України. Ірпінь: 2019. 410 с.

ТЕМА 8. Конкуренція на світовому ринку

Семінарське заняття №8 (2 год.)

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

функції, методи і форми економічної конкуренції, конкурентна стратегія, конкурентні переваги, властивості конкурентних переваг держав.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: визначати основні види конкурентних стратегій на міжнародному ринку.

План.

1. Функції, методи і форми економічної конкуренції.
2. Конкурентна стратегія фірми на світовому ринку.
3. Властивості конкурентних переваг держав.
4. Розвиток конкуренції в Україні.

Індивідуальні завдання до Теми 8:

1. Розкрийте поняття конкуренції та характеристику її моделей.
2. Назвіть основні сили конкуренції (за Портером), форми конкуренції.
3. Дайте визначення поняття конкурентоспроможності.
4. Охарактеризуйте основні принципи конкурентних переваг міжнародної конкурентоспроможності.

5. Дайте характеристику класичним та неокласичним теоріям досконалої та недосконалої конкуренції: Маршала, Еджоута, Джоан Робінсон та Чемберліна.

6. Визначте теорії ефективної конкуренції Шумпетера та Хаєка.

7. Охарактеризуйте сучасні економічні моделі міжнародної конкуренції.

8. Поясніть суть Парадоксу Леонтєєва.

9. Доведіть теорему Рибчинського.

10. Визначте суть теорії порівняльних переваг М. Портера.

Рекомендована література до Теми 8:

1. Ходак О.В. Міжнародний досвід державного управління в галузі туризму та гостинності. *Державне управління в галузі туризму та гостинності в Україні* / за ред. В.М. Торяника. Дніпро : ВВПЗ ДГУ, 2024. С. 54-74

2. Михайлина Д., Саєнко О. Основи міжнародного бізнесу. Підприємництво та організація власного бізнесу : навч. посібник / За ред. Р.І. Грешка. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 580 с. С. 464-505.

3. Світове господарство і міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 238 с.

4. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / О. П. Гребельник. 5-те вид., перероб. та допов.; Університет ДФС України. Ірпінь: 2019. 410 с.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЗАЛІК)

1. Міжнародний бізнес як сфера господарської діяльності. Міжнародний бізнес як економічна категорія. Міжнародний бізнес як наука: суть та функції. Підприємництво та бізнес: спільне і відмінності. Процеси інтеграції у світовій економіці.

2. Міжнародне економічне середовище. Макро- і мікросередовище міжнародного бізнесу.
3. Інформаційне середовище міжнародного бізнесу.
4. Типологія міжнародних компаній. Багатонаціональні компанії.
5. ТНК у світовій економіці. Життєвий цикл ТНК. Організаційна структура ТНК. Моделі ТНК.
6. Фактори інтернаціоналізації бізнесу. Моделі інтернаціоналізації бізнесу.
7. Мотивація міжнародного бізнесу. Географічні аспекти міжнародного бізнесу.
8. Міжнародні маркетингові стратегії. Етапи розробки маркетингових стратегій.
9. Комунікативний міжнародний маркетинг і маркетингове середовище міжнародного бізнесу.
10. Глобальні фінансові потоки. Фінансування зовнішньоекономічних зв'язків.
11. Міжнародний ринок інвестицій і форми іноземних капіталовкладень.
12. Види стратегічних альянсів. Стратегії в сфері створення стратегічних альянсів.
13. Проектування міжнародних стратегічних альянсів. Типи організацій у міжнародному бізнесі.
14. Корпоративна організація міжнародного бізнесу. Організації, орієнтовані на міжнародний бізнес. Процес прийняття рішень у міжнародному бізнесі.
15. Інформаційна основа комунікації в міжнародному бізнесі. Організація комунікаційних мереж у міжнародному бізнесі.
16. Конкуренція як основоположний атрибут міжнародного бізнесу. Конкурентні стратегії компаній та їх типологія.

17. Концепція організаційної культури міжнародного бізнесу. Стратегії в сфері організаційної культури міжнародного бізнесу. Формування організаційної культури міжнародного бізнесу.

18. Підготовка керуючих у сфері міжнародного бізнесу. Мотивація персоналу в міжнародному бізнесі. Кадрові стратегії ТНК.

19. Моделі глобальних логістичних систем. Роль запасів і матеріально-технічного постачання в логістиці міжнародного бізнесу.

20. Інформаційна складова міжнародних логістичних операцій.

21. Класифікація видів транспорту в міжнародному русі товарів. Роль експедиторських компаній у міжнародному бізнесі.

22. Змішані перевезення й розвиток міжнародних транспортних коридорів.

23. Фактори розвитку франчайзингу на світовому ринку. Інжиніринг як особливий вид міжнародного підприємництва.

24. Фактори, форми й методи розвитку лізингу на світовому ринку.

25. Методи страхування в міжнародному бізнесі. Страхування зовнішньоекономічних угод. Система перестраховання в міжнародному бізнесі.